

Taxon Aubrieta ×cultorum

Název taxonu	Aubrieta ×cultorum
Vědecký název taxonu	Aubrieta ×cultorum
Jména autorů, kteří taxon p...	Bergmans
Český název	taříčka zahradní
Synonyma (zahradnický pou..	Aubrieta campbellii hort.ex Lemaire, Aubrietia hendersonii hort.ex Henderson, Aubrietia moerheimii hort.ex Ruys, Aubrietia leichtlinii hort.ex Leichtlin (a další, v současnosti už prakticky nepoužívaná)
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Druh
Nadřazená kategorie	Brassicaceae

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Kulturní původ
Biogeografické regiony - po..	zahradní hybridy vzniklé v různých evropských trvalkových školkách - poprvé nejspíš v Brightonu (Anglie), ve školkách Sperry & Campbell

Zařazení

Fytocenologický původ	kolektivní zahradní hybridy několika vysokohorských druhů (Aubrieta deltoidea DC., Aubrieta columnae Guss., Aubrieta erubescens Griseb., Aubrieta olympica Boiss. a dalších), vesměs z kamenitých stanovišť
Pěstitelská skupina	Trvalka stálezelená a Trvalka polostálezelená
Pěstitelská skupina - pozná..	půdopokryvná trvalka, také k přirychlení (krátkodobá hrmková květina)
Životní forma	Chamaefyt
Zařazení podle původu, nár...	Di - divoce rostoucí trvalka
Zařazení podle původu, nár...	oreofyt / petrofyty, fellofyt, chalikodofyt (rodičovské taxony)

Popisné a identifikační znaky

Habitus	polštářovitě rozrůstavá drobnolistá bylina, za květu cca 0.1 m vysoká (moderní odrůdy robustnější), zjara zcela pokrytá květy
Kořen	tenké větvené adventivní kořeny z bazálních nodů plazivých lodyh
Výhony	provazovité, vystoupavě plazivé, hustě střídavě olistěné, bohatě větvené v trsnatě kobercovité porosty běžně i přes půl metru široké
Pupeny	neredukované listové růžice na koncích tenkých lodyh

Listy	vejčité, lineárně lopatkovité, klínovité nebo rhombické s jedním nebo více páry postranních zubů při vrcholu, krátce a nasivěle chlupaté, v různých krátce řapíkaté, lodyžní přisedlé
Květenství	kompaktní, v průběhu kvetení rozvolňovaný hrozen s postupně se rozvíjejícími květy
Květy	oboupohlavné, různobalné, čtyřčetné, do 2 cm široké, se sevřeně nafouklými vnějšími sepaly a ploše rozevřenými petaly v růžových a modropurpurových odstínech, s šesti tyčinkami
Opylovací poměry	Cizosprašná
Plody	krátké kopinaté šešule s dvěma řadami semen v pouzdrech
Semena	drobná, okrouhlá, diskovitě smáčknutá, kaštanově červená; v gramu osiva cca 2400 semen
Možnost záměny taxonu (+..	hybridy spojují charakteristické znaky rodičovských odrůd, není vždy možné je spolehlivě odlišit; obecně však bývají robustnějšího růstu a mají větší květy (původní druhy mívají květy jen asi centimetr široké)
Vytrvalost	pollakantní / polykarpní
Dlouhověkost	na ošetřovaných stanovištích bez konkurence plevelů dlouhověká
Doba rašení	Brzy na jaře rašící (II-III)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Březen
Konec doby kvetení	Duben
Doba kvetení - poznámka	v horských oblastech i do počátku června
Remontování - poznámka	sporadické v VIII-X

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - poznámka	heliofyt; v polostínu prospívá, ale ztrácí na úhledné kompaktnosti růstu
Faktor tepla	ve střeoevropském klimatu vcelku mrazuvzdorný taxon (Z6: -20°C); řízení teplot při kultivaci v hmkách: vzcházení 18°-20°C, poté 16°-18°C a po dalších šesti týdnech 10-14°C, 8-16 týdnů při 2°-4°C vernalizace, rychlení při (10-12 týdnů) 12°-16°C
Faktor vody	spíše suchomilný, vděčný ale za dostatek vody v jamách měsíců
Faktor půdy	dobře drenážovaná s pH 6.5-7.5; pro rychlení v hmkách do 20% jílovité složky a stejný podíl složky organické
Faktor půdy - vápnomilný	✓
Faktor půdy - poznámka	prospívá nejlépe v nezamokřených půdách na bazických (vápencových i vulkanických) podkladech, mírně kyselé půdy

toleruje

Užitné vlastnosti

Období hlavního estetického...	celoročně úhledný půdní pokryv, především však zjara v plném kvetení
Použití - pro trvalky	KS - Kamenitá stanoviště (stanoviště s přítomností kamenů), KSsk - Kamenitá stanoviště - mělký půdní profil na souvislé hornině, KSsš - Kamenitá stanoviště - skalní štěrbiny, A - Alpinum a Z - Záhon
Použití - pro trvalky - pozná..	Záhon ne tradiční, vhodný pro štěrkový záhon s upraveným půdním profilem
Použití	suchá zídka, spáry, mezi dlažbu (nesnáší sešlap), koryta a jiné nádoby, obruby. Schopna také pokrýt menší plochy. Častý druh v předzahrádkách; také přirychlená hrnková květina
Choroby a škůdci	při nadbytku vláhy kořenové hniloby (<i>Pythium</i> , <i>Rhizoctonia</i>), častá je též <i>Botryotinia</i> , z hmyzích škůdců vcelku často blýskáčci, krytonosci (<i>Brassicogethes</i> , <i>Ceutorhynchus</i>) a mšice (<i>Aphis</i> , <i>Myzus</i>), ve vlhčích oblastech plži (<i>Arion</i>)
Doporučený spon pro výsad..	k zapojení porostu v roce po výsadbě 12-16 rostlin na čtverečný metr, doroste však i z rozvolněnějších sponů (6-10 rostlin na téže ploše)

Množení

Množení	Předpěstování sadby, Vrcholové řízky, Množení oddělky a Ablaktace
Množení - poznámka	vrcholové řízky (v podstatě jarní terminální listové růžice) v písčitém substrátu při 15°C; výsevy do multiplat - vzchází do 10-14 (20) dní při 18°-20°C
Mezihrnky	0-13 cm (obvykle se třemi rostlinami ze sadbovačů z výsevu)
Konečné hrnky	8-10 cm (obvykle se třemi rostlinami ze sadbovačů z výsevu)
Retardace	není nutná - kompaktní růst rychlených rostlin udržitelný za dostatku světla při teplotách 10°-14°C
Květní tvorba	pravděpodobně dormantní - pro vývin založených květů je nezbytná poměrně dlouho trvající vernalizace (8-16 týdnů při 2°-4°C)
Doba kultivace	dopěstování přirychlených kvetoucích rostlin 36-40 týdnů (výsev od 26. kalendářního týdne, expedice od desátého týdne příštího roku)
Odrůdy	do současnosti uvedeno na dvě stě odrůd, z větší části ve válečných letech zaniklých; nyní především v odrůdových sériích 'Audrey', 'Royal', 'Axcent', 'Glacier', 'Regado', 'Cascade' v široké

škále odstínů. V zahradách jsou zahradní kříženci nesprávně označováni jako *Aubrieta* ×hybrida (jméno platně náleží přírodním křížencům balkánských druhů *A. gracilis* Boiss. a *A. intermedia* Boiss.) nebo rozšiřovány pod jménem rodičovského druhu *Aubrieta deltoidea* (L.) DC.

Ostatní

Odkazy

- [Akeroyd J.R.\(1995\): *Aubrieta* Adanson.; *European Garden Flora* 2: 560-561.](#) -- [Clausen G. \(1973\): *Sortforsøg med Aubrieta* Adans. 1970-72. *Tidsskrift for Planteavl* 77: 586-607.](#) -- [Uher J. \(2014\): *Taříčky \(Aubrieta Adans.\) a jejich odrůdové sortimenty*; *Zahrad*](#)

Grafické přílohy

